

Strandexcursie te Oostende (Opex) op 30 april 1994.

Johan Mares

Voor deze combi-excursie van de SWG en de JNM-KWG kwamen 8 mensen opdagen : 6 SWG-ers en 2 KWG-ers. In tegenstelling tot het zomerse weer van de vorige dag was het nu bewolkt weer met een wel erg frisse zeebries, waar o.a. ondergetekende niet op voorzien was.

Een garnaalkruier die net begonnen was zijn vangst te sorteren, was het startpunt van deze excursie. De vangst bestond naast gewone garnaal *Crangon crangon* ook uit zeedruif *Pleurobrachia pileus*, strandkrab *Carcinus maenas*, één groene zeedonderpad *Taurulus bubalis* en het in deze periode van het jaar talrijk aanwezige "paddestoelkwalletje" *Eutonia indicans*. Deze laatste is geen echte kwal, maar het kwalstadium van één of andere hydroïdoliep.

Op het strand trokken de ontelbare, tot enkele centimeters brede 'hoopjes' de aandacht. Het bleek hier te gaan om aggregaten van jonge schelpkokerwormen *Lanice conchilega*. Deze 'hoopjes' zaten/lagen niet alleen op het strand, maar hadden zich ook afgezet op harde substraten zoals schelpen en stenen.

De twee golfbrekers ten oosten van de Oostendse havengeul waren bijna helemaal bedekt met een dikke sliblaag, waarin je voeten soms helemaal verdwenen. Het was dus zoeken geblazen naar de volledig met zeepokken begroeide Japanse oester *Crassostrea gigas* en schaalhoren *Patella vulgata*. De sliblaag bestond vrijwel volledig uit kokers van de slikkokerworm *Polydora ciliata*; deze borstelworm bouwt zijn kokertjes uit fijn slib. In de poeltjes die achterblijven op de golfbreker bij eb, werden o.a. talrijke paardeanemonen *Actinia equina*, heel toepasselijk de slibanemoon *Sagartia troglodytes* en gewone zeester *Asterias rubens* aangetroffen evenals een nog levende zeedruif *Pleurobrachia pileus* waarbij de bewegende gekamde ribben duidelijk waarneembaar waren. Toen de wieren aan de beurt waren, bleek dat er twee 'scholen' aanwezig waren onder de deelnemers; de ene hield het bij *Porphyra purpurea* en de andere bij *Porphyra umbilicalis*. Waarschijnlijk komen beide soorten op de golfbrekers voor, maar ze uit elkaar halen is een ander paar mouwen. Wordt vervolgd.

Bij het bekijken van de mosselkluiten bleek één bepaalde zeepissebed vrij algemeen voor te komen. Het ging echter niet om de gewone zeepissebed *Idotea baltica*

zoals eerst werd aangenomen, maar om *Idotea pelagica*. Tenslotte werden de betonnen peilers van het Ooststaketsel geïnspecteerd. Heel hoog, bijna boven de vloedlijn, werden in holtes in het beton talrijke exemplaren van een kleine vorm van de ruwe alikruik *Littorina saxatilis* aangetroffen. Hier was ook de havenpissebed *Ligia oceanica* algemeen.

Zie hiernavolgende tabel voor een volledig overzicht van de waargenomen soorten.

Tabel.

Waargenomen soorten op strandexcursie te Oostende (Opex) op 30/04/1994.

Naam	Plaats	Opmerkingen
Enteromorpha sp. (darmwier)	G	
Ulva lactua (zeesla)	G	
Fucus vesiculosus (blaaswier)	G	
Ascophyllum nodosum (knotswier)	S	aangespoeld
Himantalia elongata (riemwier)	G	
Ceramium rubrum (rood hoorntjeswier)	G	
Polysiphonia nigrescens (donker buiswier)	G	
Porphyra purpurea (purperwier) en/of Porphyra umbilicalis (navelwier)	G	nader te onderzoeken
Eryngium maritimum (blauwe zeedistel)	A	één van de weinige plaatsen langs de Belgische kust waar deze soort nog voorkomt
Cliona celata (boorspons)	S	in oester
Actinia equina (paardeanemoon)	G	
Sagartia troglodytes (slibanemoon)	G	
Pleurobrachia pileus (zeedruif)	S + G	garnaalkruier
Eutonia indicans	S	garnaalkruier

Eulalia virides (groene bladkieuwworm)	G	tussen het wier en de mossels
Arenicola marina (zeepier)	S	
Polydora ciliata (slikkokerworm, franjeworm)	G	
Lanice conchilega (schelpkokerworm)	S + G	volwassen exemplaren en aggregaten van juvenielen
Patella vulgata (schaalhoren)	G	
Littorina littorea (gewone alikruik)	G	
Littorina saxatilis (ruwe alikruik)	O	
Crepidula fornicata (muiltje)	S	aangespoeld
Buccinum undatum (wulk)	S	schelpen en eierkapsels
Mytilus edulis (mossel)	S + G	
Ostrea edulis (oester)	S	aangespoeld, losse kleppen
Crassostrea gigas (Japanse oester)	G	
Mactra corallina (grote strandschelp)	S	aangespoeld
Spisula subtruncata (halfgeknotte strandschelp)	S	aangespoeld
Donax vittatus (zaagje)	S	aangespoeld
Macoma balthica (nonnetje)	S	aangespoeld
Solen marginatus (messchede)	S	aangespoeld, fossiel
Ensis directus (Amerikaanse zwaardschede)	S	massaal aangespoeld
Abra alba (witte dunschaal)	S	aangespoeld
Zirfaea crispata (ruwe boormossel)	S	aangespoeld, fossiel
Barnea candida (witte boormossel)	S	aangespoeld
Petricola pholadiformis (Amerikaanse boormossel)	S	aangespoeld
Balanus sp. (zeepokken)	S + G	
Idotea pelagica	G	
Spaeroma sp.	G	
Ligia oceanica (havenpissebed)	G	
Crangon crangon (gewone garnaal)	S	garnaalkruier
Carcinus maenas (strandkrab)	S	garnaalkruier
Liocarcinus holsatus (gewone zwemkrab)	S	aangespoeld
Portunus latipes (breedpootkrab)	S	aangespoeld
Taurulus bubalis (groene zeedonderpad)	S	garnaalkruier

Haematopus ostralegus (scholekster)	G	
Arenaria interpres (steenloper)	G	
Larus ridibundus (kokmeeuw)	S	
Larus argentatus (zilvermeeuw)	S	
Larus fuscus fuscus en L. f. graellsii (kleine mantelmeeuw)	S	Baltische en Britse
Sterna sp. (visdief - noordse stern)	Z	ondersoort vissend

Legende bij tabel :

A: Afspraakplaats

G : Golfbreker

S : Strand

Z : Zee

O : Ooststaketsel

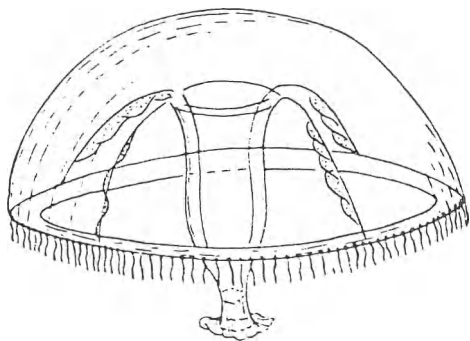

Fig. *Eutonia indicans* (Romanes, 1876)

Uit : Leloup E., 1952. Coelentérés, Faune de Belgique

**Rietmusstraat 4
8400 OOSTENDE**